

MARNEWECK FAMILIE GESKIEDENISARGIEF

BYLAAG L1

Intestate Boedel van George Cornelis Marnewecke

Moderne Afrikaanse Transkripsie

Opgemaakt: 5 Maart 1804 | Vlakteplaats, Distrik Oudtshoorn

Agtergrond

Hierdie dokument is die intestate boedelinventaris (boedel sonder testament) van wyle George Cornelis Marnewecke, opgemaakt ten behoeve van sy nagelate weduwee Johanna Hendrina Barnard. Dit is 'n amptelike rekord van die oorledene se bates en skulde soos op die datum van sy afsterwe.

Die boedel is opgemaakt op die plaas Vlakteplaats, Distrik Oudtshoorn, op 5 Maart 1804. Dit is onderteken deur J.H. Marnewecke (gebore Barnard) — die weduwee — asook J.R. Cellasius en G.J. Barnard as getuies.

Let wel: Die oorspronklike dokument is in 18de-eeuse Kaaps-Hollands geskryf. Bedrae is uitgedruk in pond sterling (£), skillinge (sh) en pennies (d). Die afkorting 's' na 'n bedrag dui aan die bedrag is dieselfde/ooreenkomstig as die vorige. Waar die handskrif onduidelik was, is die mees waarskynlike lesing gebruik.

Partye by die Boedel

Hoedanigheid	Naam / Besonderhede
Oorledene	George Cornelis Marnewecke (wyle)
Weduwee	Johanna Hendrina Barnard (gebore Barnard) — geteken as 'J.H. Marnewecke, gebore Barnard'
Boedelsoort	Intestaat (sonder testament)
Plek	Vlakteplaats, Distrik Oudtshoorn
Datum	5 Maart 1804
Gewaardeer deur	J.R. Cellasius (getuie)
Getuie	G.J. Barnard
Boedelwaarde	£ 81 – 4 – s (Totaal Krediet = Totaal Debiet + Balans)

Krediet — Bates van die Boedel

Hieronder volg 'n volledige lys van alle bates wat by die boedel aangeteken is, soos op 5 Maart 1804.

Beskrywing van Bate	£	sh	d	Aanm.
1 ou wa	7	10		[=]
1 dito kar	10	-		[=]
9 jonge vaarskoeie à £3-	24	-		[=]
1 oud perd	1	-		[=]
2 ruinperde	15	-		[=]
1 geweer	3	-		[=]
1 halfsleten ploeg	1	-		[=]
1 brandewynketeltjie	2	-		[=]
2 halfpypvate	1	-		[=]
2 halwe ame	-	15		[=]
1 trektou en jukke	1	5		[=]
3 ou tafels	1	10		[=]
4 ou stoele	1	-		[=]
1 ou rusbank	-	15		[=]
3 ou bedstede of katels	1	10		[=]
1 bed met toebehorens	3	-		[=]
2 wagenkiste	1	10		[=]
1 weinig keukengereedskap	1	5		[=]
'n Skuldvordering teen A.W. Ballot	4	-		[=]
TOTAAL	£ 81	4	-	

[=] Dui aan 'dieselfde' (dito) of 'ooreenkomstig' — 'n gewone afkorting in historiese boedelrekords vir 'die bedrag is soos aangedui bo'.

Debiet — Skulde van die Boedel

Hieronder volg alle skulde wat ten tyde van George Cornelis Marnewecke se afsterwe uitstaande was.

Skuldeiser	Plek / Verwysing	£	sh	d
Broda & Co.	Lady Smith	45	-	-
J.J. Schoeman S.	Vlakteplaats	10	-	-
Bernard	Klaarstroom	5	10	-
Geb. Keyter	Skeuringspoort	1	10	-
Andries Kolver	Kruis Rivier	-	7	6
Balans (Surplus)	(Netto oorskot na skulde)	10	12	6

Skuldeiser	Plek / Verwysing	£	sh	d
TOTAAL	(Skulde + Balans = Totaal Bates)	£ 81	4	–

Boedeloorsig — Rekonsiliasie

Beskrywing	£	sh	d
Totale bates (Krediet)	81	4	–
Minus: Totale skulde (Debiet)	70	11	6
Netto balans / surplus	10	12	6

Skuldeisers — Besonderhede

Die volgende persone en besighede het ten tyde van die boedel uitstaande eise teen George Cornelis Marnewecke gehad:

#	Skuldeiser	Plek / Boedelbeskrywing	Bedrag	Aanmerking
1	Broda & Co.	Lady Smith	£ 45 – – –	Grootste skuld
2	J.J. Schoeman S.	Vlakteplaats	£ 10 – – –	Moontlik 'n buurman of plaaslike handelaar
3	Bernard	Klaarstroom	£ 5 – 10 – s	Moontlik verwant aan die weduwee (gebore Barnard)
4	Geb. Keyter	Skeuringspoort	£ 1 – 10 – s	'Geb.' = moontlik 'Gebr.' (Gebroeders) of 'Geboren'
5	Andries Kolver	Kruis Rivier	– 7 – 6 d	Kleinste skuld

Boedelbates — Gedetailleerde Beskrywing

Die volgende bates is in die boedel geïnventariseer. Dit bied 'n insiggewende beeld van die besittings van 'n boer in die distrik Oudtshoorn in 1804:

Voertuie en Vervoer

Item	Bedrag	sh	Aanm.
1 ou wa (wapad)	£ 7	10	
1 dito kar (soortgelyke kar)	£ 10	–	
2 wagenkiste	£ 1	10	

Vee en Diere

Item	Bedrag	sh	Aanm.
9 jonge vaarskoeie à £3 elk	£ 24	–	£3/stuk
1 ou perd	£ 1	–	
2 ruinperde (gekastreerde perde)	£ 15	–	

Plaasgereedskap en -toerusting

Item	Bedrag	sh	Aanm.
1 geweer	£ 3	–	
1 halfsleet ploeg	£ 1	–	Half-verslyt
1 trektou en jukke	£ 1	5	

Drankbereiding en Vate

Item	Bedrag	sh	Aanm.
1 brandewyn-keteltjie (stoketery)	£ 2	–	Klein distilleerk atel
2 halfpypvate	£ 1	–	Half-pyp wyngeval
2 halwe ame	–	15	Kleiner vate

Huisraad en Meubels

Item	Bedrag	sh	Aanm.
3 ou tafels	£ 1	10	
4 ou stoele	£ 1	–	
1 ou rusbank	–	15	Sitbank
3 ou bedstede of katels	£ 1	10	Bedrame
1 bed met toebehorens	£ 3	–	Bed + beddego ed

Item	Bedrag	sh	Aanm.
1 weinig keukengereedskap	£ 1	5	Kombuis ware

Uitstaande Skulde (as Bate)

Item	Bedrag	sh	Aanm.
Skuldvordering teen A.W. Ballot	£ 4	—	Bedrag wat aan boedel verskuldig is

Historiese Konteks

Hierdie boedelinventaris bied 'n waardevolle blik op die alledaagse lewe van 'n boer in die distrik Oudtshoorn aan die begin van die 19de eeu (1804). 'n Paar opmerklike aspekte:

Aspek	Kommentaar
Brandewyn	Die keteltjie, pypvate en ame dui op brandewynstoking — 'n algemene aktiwiteit op Kaapse plase in dié era.
Vee	9 jonge vaarskoeie en 3 perde dui op 'n matige boerdery. Die perde was waarskynlik vir plaaswerk en vervoer.
Vervoer	Die wa en kar (en wagenkiste) bevestig dat die gesin oor vervoermiddels beskik het — noodsaaklik op 'n afgesonderde plaas.
Skulde	Die grootse skuld aan Broda & Co. (Lady Smith) — £45 — is opvallend groot in verhouding tot die totale boedel van £81. Dit was waarskynlik 'n handelshuisskuld.
Weduwee	Johanna Hendrina Barnard het die boedel self onderteken as 'J.H. Marnewecke, gebore Barnard', wat haar regstatus as weduwee en erfgenaam bevestig.
Plaas	Vlakteplaats, distrik Oudtshoorn — 'n plaas in die Klein Karoo-omgewing, 'n streek wat vroeg deur Afrikanerboere gekoloniseer is.

Ondertekening en Sertifisering

Die boedel is soos volg gesertifiseer en onderteken:

Hoedanigheid	Naam	Aanmerking
Weduwee / Ondertekenaresse	J.H. Marnewecke, gebore Barnard	Het die boedel self onderteken

Hoedanigheid	Naam	Aanmerking
Waardeerder / Getuie	J.R. Cellasius	'Als naar waarheid gewaardeerd'
Getuie	G.J. Barnard	Waarskynlik 'n verwant van die weduwee
Plek en datum	Vlakteplaats, distrik Oudtshoorn	5de dag van Maart 1804
Hof se stempel	Master of the Supreme Court, Cape of Good Hope	Sigbaar op die oorspronklike dokument (bladsy 2)

Bronnota

Die oorspronklike dokument bestaan uit twee bladsye (twee handgeskrewe kopieë van dieselfde inventaris). Bladsy 2 dra die amptelike stempel van die Master of the Supreme Court, Kaap de Goede Hoop — wat bevestig dat die boedel by die hof geregistreer is. Die getekende bedrag onderaan die sertifisering (7/1/415 en 451) is waarskynlik 'n boedelregistrasienommer.

*Oorspronklike taal: Kaaps-Hollands (18de eeuse amptelike Nederlands, soos gebruik in die Kaapkolonie).
Transkripsie en vertaling in moderne Afrikaans vir die Marneweck Familie Geskiedenisargief.*